

Suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission lausunto koskien Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio kiittää lausuntopyynnöstä. Vaikka hankealue sijaitseekin Suomalais-ruotsalaisen rajajokisopimuksen (91/2010) maantieteellisen soveltamisalueen ulkopuolella voi hankkeella olla vaikutuksia, jotka ulottuvat Tornionjokeen vaelluskaloihin kohdistuvan vaikutuksen kautta. Tornionjoen lohi vaeltaa jopa Eteläiselle Itämerelle mahdollisesti hankealueen läpi tai merikaapeleiden yli, jotka johtavat tuotetun sähkön maalle. Komissio korostaa, että Ruotsi ja Suomi ovat YK:n merioikeusyleissopimuksen artiklan 66 tarkoittamia alkuperävaltioita Tornionjoen lohen osalta. Ruotsi ja Suomi ovat solmineet keskenään rajajokisopimuksen ja sopineet siinä, että sopimuksen yhtenä kansainvälisoikeudellisena peruspilarina on YK:n merioikeusyleissopimus. Rajajokisopimuksessa on sovittu, että erityistä huomiota on kiinnitettävä kalakantojen suojeluun ja kestävään käyttöön (art. 2.2.d). Lisäksi on sovittu, että Tornionjoen lohen poikastuotanto tulee pitää kestäväen enimmäistuoton tasolla. Rajajokisopimuksen artiklassa 8 on sovittu, että rajajokikomissio toimii valtioiden välisenä yhteistyöelimenä. Edellä mainituilla perusteilla rajajokikomissio on asianosainen lausumaan Tornionjoen lohen koko elinkiertoa mahdollisesti vaikuttavien toimien osalta.

Komissio korostaa, että rajanylittäviä vaikutuksia ei voida poissulkea varsinkaan ajatellen vaelluskalakantoja. Tätä kirjoittaessa on edelleen rajallisesti tietoa mahdollisista vaikutuksista vaelluskalakantoihin merellisestä tuulivoimasta. Ottaen huomioon suuren määrän suunniteltua merellistä tuulivoimaa Itämerellä ja Pohjanlahdella komissio korostaa varovaisuusperiaatteen mukaan toimimisen tärkeyden. On tärkeä perusteellisesti selvittää mahdolliset yhteis- ja kumulatiiviset vaikutukset vaelluskalakantoihin kaikista suunnitelluista tuulivoimahankkeista koko Itämerialueelta kokonaisuudessaan. Sama uhka koskee kaikkia Itämeren lohikantoja, jotka ovat heikentyneet huolestuttavasti vuosien 2023 ja 2024 aikana.

Lausunnon on valmistellut komission vesi- ja ympäristöinsinööri Simja Lempinen. Komissio on hyväksynyt lausunnon sähköpostimenetelmällä 19 joulukuuta 2024 ja lausunto on tallennettu ACTA diaarihallintajärjestelmään.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio